

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/70/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118204208
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118204208.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcov: X. B. A. - P., A.. XX.XX.XXXX, W. S. Š. XX, XXX XX F., X. Q. A. - P., A.. XX.XX.XXXX, W. S. Š. XX, XXX XX F., právne zastúpení JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v spore o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcom sumu 150 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovia majú vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 7Csp/70/2018 - 49 zo dňa 08.10.2018 súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcom sumu 150 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobcu zamietnutý a zároveň súd rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť žalobcom trovy konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy. Rozsudok vo výroku číslo II., ktorým súd žalobný návrh žalobcov v prevyšujúcej časti zamietol nadobudol právoplatnosť dňa 24.11.2018. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu 1. stupňa vyplýva, že súd žalobný návrh v časti o primerané finančné zadostučinenie v sume 150 Eur považoval za dôvodný. Poukázal na to, že žalobcovia boli v predchádzajúcom spore pod sp. zn. 9C/189/2015 úspešní, kde vo vzťahu k žalovanému si uplatnili nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 549,60 Eur, pričom tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/61/2016 - 46 zo dňa 29.09.2016. Sumu 150 Eur považoval za dostačujúcu a táto suma bola aj priznaná.

2. Uznesením Krajského súdu v Prešove číslo konania 9Co/7/2019-89 zo dňa 21.03.2019 bol zrušený rozsudok súdu 1. stupňa vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia bola vec vrátená súdu 1. stupňa na ďalší procesný postup. Odvolací súd v bode 13 svojho rozhodnutia uviedol, že nie je mu zrejmé, ktoré právo žalobcov ako spotrebiteľov, zakotvené v Zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa bolo porušené, ani to, ktoré právo upravené konkrétnym osobitným predpisom malo byť porušené. V priebehu ďalšieho konania súd prvej inštancie vec opätovne prejedná a rozhodne, posúdi či sú splnené predpoklady pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Pokiaľ bude mať za to, že predpoklady dané sú, uvedie, ktoré konkrétne ustanovenie Zákona číslo 250/2007 Z.z. je ustanovením, v dôsledku rozporu s ktorým bolo porušené právo žalobcov ako spotrebiteľov. Ak bude mať za to, že bolo porušené ich právo vyplývajúce z nejakého osobitného právneho predpisu, uvedie o ktorý konkrétny osobitný právny predpis sa jedná a ktoré je to konkrétne

ustanovenie. Rovnako sa súd prvého stupňa vyjadrí k aktívnej vecnej legitímácii žalobcov na podanie tejto žaloby.

3. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vec opätovne prejednal a vykonal dokazovanie pripojeným spisom tunajšieho súdu 9C/189/2015, vypočutím žalobcov, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 9C/189/2015 - 26 zo dňa 23.11.2015 súd žalobu žalobcov v časti o určenie neplatnosti Zmluvy o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.10.2015 zamietol. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcom bezdôvodné obohatenie vo výške 549,60 Eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.01.2016. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu 1. stupňa vyplýva, že súd vzťah medzi stranami sporu posúdil ako vzťah z bezdôvodného obohatenia, pričom išlo o plnenie bez právneho dôvodu, keďže k vzniku zmluvy nedošlo. Žalovaného zaviazal vydať v prospech žalobcov bezdôvodné obohatenie. Rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/61/2016 - 46 zo dňa 29.09.2016, v ktorom odvolací súd konštatoval, že žiadosť o poskytnutie úveru obsiahnutá v bode 5 Zmluvy o revolvingovom úvere predstavuje návrh na uzavretie zmluvy podľa ustanovenia § 43a Občianskeho zákonníka. Ak žalovaný zmenil výšku žalobcami žiadaného úveru a úver im schválil v inej výške, fakticky išlo v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka o odmietnutie návrhu žalobcov, ktoré je potrebné považovať za nový návrh. Tento nový návrh musel byť prijatý žalobcami v zákonom predpísanej písomnej forme. K písomnému prijatiu nového návrhu v zmysle ustanovenia § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka zo strany žalobcov nedošlo, a preto ani Zmluva o revolvingovom úvere vzniknúť nemohla. Aj za predpokladu existencie ústneho či konkludentného súhlasu s novým návrhom zmluvy, čo ale nebolo ničím právne významným preukázané, zmluva by bola neplatná pre nedostatok predpísanej formy. Tak v prípade poskytnutia finančných prostriedkov bez právneho dôvodu, alebo z neplatnej zmluvy, povinnosťou žalobcov bolo vrátiť žalovanému len ním reálne poskytnutú čiastku, ktorá predstavuje sumu 615,71 Eur. Žalobcovia v prospech žalovaného uhradili sumu 1.165,31 Eur a rozdiel vo výške 549,60 Eur je bezdôvodným obohatením získaným žalovaným plnením bez právneho dôvodu.

5. Žalobcovia súdu uviedli, že úver od žalovaného potrebovali. Ten aj splácali, pričom žalovaný im stále vyvolával, že majú úver ďalej splácať. Potom podali žalobu, keďže úver preplatili. Podali žalobu o bezdôvodné obohatenie a boli úspešní. Žalobcovia na pojednávaní dňa 03.06.2019 súdu uviedli, že úverovú zmluvu uzatvorili v roku 2005, zmluvu iba podpísali, nebola im daná možnosť oboznámiť sa s obsahom tejto zmluvy jej podrobným prečítaním.

6. Právny zástupca žalobcov žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať žalobcom primerané finančné zadostučinenie. Mal za to, že úspech žalobcov vyplýva z predchádzajúceho konania 9C/189/2015, kde si úspešne uplatnili porušenie svojich práv, keď súd žalobcom vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ ide o to, ktorý konkrétny predpis bol porušený, bol porušený Zákon číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a konkrétne postup žalovaného ako veriteľa pri uzatváraní úverovej zmluvy. Aktívna vecná legitímácia žalobcov vyplýva priamo z pôvodného konania 9C/189/2015 a rovnako aj z predloženej listiny, keďže boli spoločne účastníkmi uzatvorenia úverovej zmluvy v pozícií dlžníkov.

7. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 03.06.2019 v neprítomnosti žalovaného, ako aj jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neprítomnosť na tomto pojednávaní ospravedlnili v písomnom podaní zo dňa 14.05.2019, v ktorom súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti.

8. Z pripojeného spisu 9C/189/2015 súd oboznámil úverovú zmluvu, ktorú podpísali žalobca v 1. a 2. rade ako dlžníci spolu so žalovaným ako veriteľom, na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 20.016 Slovenských korún, ktorý sa zaviazali splácať v mesačných splátkach. Z tejto Úverovej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.10.2005 vyplýva, že táto bola podpísaná obidvoma žalobcami v 1. a 2. rade ako dlžníkmi.

9. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

11. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Právna teória ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky ako konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu.

12. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobcov je dôvodným. Súd mal za to, že boli splnené všetky hmotnoprávne predpoklady na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcom v 1. a 2. rade. Súd viazaný právnym názorom vyplývajúcim z uznesenia Krajského súdu v Prešove sa zaoberal otázkou, či je tu daný základ nároku pre priznanie žalobcom primeraného finančného zadosťučinenia.

13. Podľa § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Táto zákonná podmienka bola pre súd splnená, keďže žalobcovia v 1. a 2. rade boli aj v pôvodnom konaní vedenom pod spisovou značkou 9C/189/2015 úspešní, keď ako žalobcovia sa domohli od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale Zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú Zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov a ďalšie ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľa. Je to zrejmé z ustanovenia § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až 54 Občianskeho zákonníka. V prípade porušenia práva alebo povinností ustanovenej Zákom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje aj Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobcovia sa bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne domohli od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia.

14. Ak by mal súd uviesť ktoré konkrétne ustanovenie osobitného právneho predpisu bolo porušené, je súd toho názoru, že sa jedná o Zákon číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Súd 1. stupňa vo svojom rozsudku 9C/189/2015 zo dňa 23.11.2015 konštatoval, že vzťah medzi stranami sporu je potrebné posudzovať ako vzťah z bezdôvodného obohatenia, pričom išlo o plnenie bez právneho dôvodu, keďže k vzniku zmluvy, a to aj neplatnej pre nedostatok prieniku

oferty s jej prijatím nedošlo. Súd poukazuje na to, že v tomto prípade bol to veriteľ, ktorý poskytol žalobcom návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy, pričom sám porušil § 4 a postup pri uzatváraní tejto úverovej zmluvy podľa Zákona číslo 258/2001 Z.z. Žalobcovia ako spotrebiteľia mali záujem o poskytnutie úveru, tí nekoncepovali formulár úverovej zmluvy, ten im bol predložený tak, ako to prezentovali na pojednávaní. Jednotlivé údaje boli vopred zo strany žalovaného ako veriteľa vypísané na vopred stanovenom predtlačenom formulári. Súd má tak za to, že žalovaný nedodrжал postup pri uzatváraní spotrebiteľského úveru v zmysle § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase podpísania úverovej zmluvy. Žalobcovia predsa nemôžu niesť zodpovednosť za to, že došlo k poskytnutiu plnenia bez právneho dôvodu tak, ako to zhodnotil súd 1. stupňa vo svojom rozsudku 9C/189/2015. Osobitný právny predpis, ktorý tak bol porušený je podľa názoru súdu zákon o spotrebiteľských úveroch číslo 258/2001 Z.z.

15. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitimáciu žalobcov na podanie tejto žaloby, súd poukazuje na to, že tá je podľa názoru súdu daná. Súd poukazuje na žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru zo dňa 11.10.2005 číslo XXXXXXXXXXXX, kde dlžníkmi sú žalobca v 1. a 2. rade. Úverová zmluva je podpísaná obidvoma. Rovnako, žalobcovia v 1. a 2. rade boli obidvaja žalobcami v prvotnom konaní 9C/189/2015, keď súd ich žalobe vyhovel a priznal obidvom bezdôvodné obohatenie vo výške 549,60 Eur, ako to vyplýva z výrokovej časti II. rozsudku číslo 9C/189/2015 - 26 zo dňa 23.11.2015. Rovnako súd poukazuje na právny záver vyplývajúci z Uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. Zn. 7Co/61/2016 zo dňa 29.09.2016, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu 1. stupňa 9C/189/2015-26 zo dňa 23.11.2015, v ktorom Krajský súd v bode 25 uvádza, že právne bezvýznamnou je aj námietka spochybňujúca aktívnu legitimáciu žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia a rozsah v akom bol každý so žalobcov oprávnený požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia. Vychádzajúc z predloženej zmluvy o revolvingovom úvere ako dlžníci žalovaného sú uvedení obaja žalobcovia. Je totiž nepochybné, že žalovaný poskytol úver obom žalobcom. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 512 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak má dlžník splniť dlh viacerým veriteľom a ak ide o deliteľné plnenie, môže každý veriteľ požadovať len svoj diel; ak inej dohody niet, je dlžník oprávnený plniť každému z veriteľov rovnaký diel. V prejednávanej veci nikto zo žalobcov netvrdil, aby vzniknutý dlh z titulu bezdôvodného obohatenia, mal byť žalovaným splnený inak ako rovnakým dielom. S poukazom na to, že žalobcovia v 1. a 2. rade boli obidvaja účastníkmi úverového vzťahu v pozícii dlžníkov, obidvaja si úspešne uplatnili nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia súd má tak za to, že aktívna vecná legitimácia žalobcov je daná, a preto rozhodol o priznaní primeraného finančného zadostučinenia v sume 150 Eur obidvom žalobcom tak, ako to vyplýva z výroku číslo I. vyhláseného rozsudku.

16. Súd sumu primeraného finančného zadostučinenia 150 Eur považoval za dostatočnú. Má za to, že je to satisfakcia za to, že museli podstúpiť uplatnenie svojich práv v konaní pred súdom. Súd uvádza, že primerané finančné zadostučinenie nemá plniť reparačnú funkciu a už toľž nemá plniť funkciu titulom obohatenia sa spotrebiteľa na úkor veriteľa. Súd tak považoval túto sumu v celom rozsahu za dôvodnú a žalobcom priznal sumu 150 Eur.

17. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Žalobcovia boli úspešní, výška priznaného finančného zadostučinenia závisela od úvahy súdu, z tohto dôvodu im súd vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a to z prisúdenej sumy. O výške náhrady týchto trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 C.s.p

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolačné dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.